

Afwijkend baarmoederhals- uitstrijkje

Alles wat je moet weten over ...

01

Wat is een uitstrijkje?

Een baarmoederhalsuitstrijkje (ook wel **PAP-test** genoemd) heeft als doel veranderingen op te sporen die op lange termijn kunnen leiden tot **baarmoederhalskanker**. Sinds januari 2025 wordt een uitstrijkje om de vijf jaar afgenomen en terugbetaald door de ziekteverzekering.

02

Is een "afwijkend" uitstrijkje altijd ernstig?

Het is normaal dat je je zorgen maakt als je hoort dat er een afwijking werd gevonden. Toch wijst een afwijkend uitstrijkje in de meeste gevallen niet op baarmoederhalskanker.

Baarmoederhalskanker komt relatief weinig voor – bij ongeveer 10 op 100.000 vrouwen per jaar – terwijl afwijkende uitstrijkjes vrij vaak worden vastgesteld.

03

Oorzaken

Meestal wordt een afwijking veroorzaakt door het **humaan papillomavirus (HPV)**. Meer dan 75% van alle seksueel actieve vrouwen komt ooit in contact met dit virus. Het wordt makkelijk overgedragen tijdens seksueel contact.

Bij meer dan 98% van de vrouwen ruimt het afweersysteem het virus binnen één à twee jaar vanzelf op.

Als bepaalde types HPV echter langdurig aanwezig blijven, kunnen ze veranderingen veroorzaken aan de cellen van de baarmoederhals.

04

Wat kan ik doen bij een HPV-infectie?

Een regelmatige controle bij je arts is belangrijk. Daarnaast helpt het om te stoppen met roken, want dat versterkt je afweer en vermindert het risico op blijvende infecties.

05

Hoe lang heb ik deze afwijkende cellen al?

Afwijkende cellen ontstaan doordat sommige HPV-types langdurig aanwezig blijven. Hierdoor kunnen normale cellen veranderen in zogenaamde “voorlopers” van baarmoederhalskanker (dysplasie).

Het duurt meestal jaren voordat zulke voorlopercellen zouden kunnen uitgroeien tot kanker. In twee derde van de gevallen gebeurt dat zelfs helemaal niet. Regelmatige uitstrijkjes en, indien nodig, bijkomende onderzoeken zorgen ervoor dat afwijkingen tijdig opgespoord en behandeld worden, zodat kanker kan worden voorkomen.

06

Kan ik mijn partner besmetten?

Meer dan 75% van alle seksueel actieve mannen én vrouwen komt ooit in contact met HPV. De kans is dus groot dat je partner het virus ook al heeft gehad.

Condoomgebruik vermindert de overdracht, maar biedt geen volledige bescherming tegen HPV.

07

Volgend onderzoek

Na een afwijkend uitstrijkje stelt je arts meestal een controle-uitstrijkje voor na zes maanden, of een colposcopie om de baarmoederhals van dichterbij te bekijken.

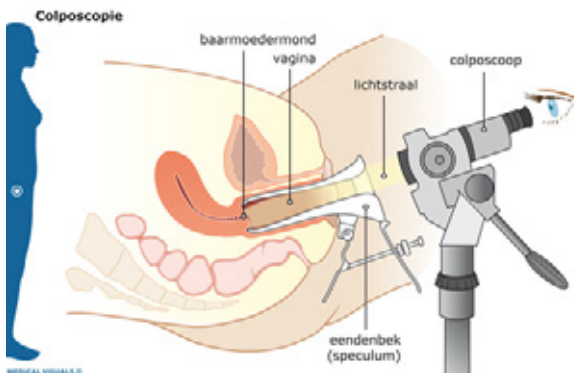
08

Wat is een colposcopie?

Een colposcopie is een **pijnloos onderzoek** waarbij de baarmoederhals en de vagina met een speciale microscoop (colposcoop) worden bekeken.

Het verloopt zoals een gewoon gynaecologisch onderzoek met een speculum (spreidertje). De arts gebruikt soms een kleurstof om afwijkingen beter zichtbaar te maken.

Als er een afwijking te zien is, kan de arts een klein stukje weefsel nemen (biopsie). Dit doet meestal geen pijn, maar kan lichte krampen of wat bloedverlies veroorzaken. Het onderzoek duurt ongeveer vijf tot tien minuten.

*Bron afbeelding: VVOG, Bijzondere
Interessegroep voor Colposcopie, HPV en
Cervixpathologie*

09 Na een biopsie

Na een biopsie kun je enkele dagen wat bruin of licht bloederig vaginaal verlies hebben. Het is beter om gedurende een week geen geslachtsgemeenschap te hebben.

De resultaten van de biopsie zijn meestal binnen een week bekend. Je spreekt met je arts af hoe je die resultaten krijgt en wat de volgende stappen zijn

10 Genezing

In veel gevallen verdwijnt de afwijking vanzelf. Als behandeling toch nodig is, kan dat meestal eenvoudig en plaatselijk gebeuren, bijvoorbeeld via een **luxexcisie**, **laser-behandeling**, **bevriezing** of **conisatie**.

Vragen?

Contacteer in eerste instantie je huisarts. Indien de huisarts je doorverwijst of niet bereikbaar is, kan je contact opnemen met:

secretariaat gynaecologie
tel.: 011 69 94 85

Diestersteenweg 100 • 3800 Sint-Truiden

www.sint-trudo.be

Volg ons op